Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Правната лингвистика: понятие и предмет. Развитие на правната лингвистика по света и в България. Основни проблеми на правната лингвистика.
2	Наследството на класическата правна лингвистика: значение на римското право и римскоправната терминология за развитието на европейската правна култура. Употребата на латински максими и сентенции в съвременното право.
3	Юридическият език. Обща характеристика и особености спрямо естествените езици. Основни етапи в развитието на юридическия език в България.
4	Влияние на политиката и религията върху юридическата терминология.
5	Универсален или контекстуален е юридическият език? Възможен ли е общ юридически език в Европа? Хармонизация на правната терминология в отделните европейски правни кръгове и в контекста на европейската правна интеграция.
6	Особености на юридическата терминология в различните правни семейства.
7	Езикова определеност и езикова неопределеност на правните предписания. „Отворената текстуалност“ на Харт и тезата за правилния отговор на Дуоркин. Бланкетни правни понятия и бланкетни правни предписания, използвани в българското право.
8	Езиков израз на правилата и принципите.
9	Юридически преводи: понятие, видове, особености.
10	Език и стил на юридическите актове.
11	Значение на езика при съставянето на нормативни актове (юридическа терминология, пунктуация и езикова редакция).
12	Съдебният език. Езикът като носител и като източник на информация за правораздавателните органи.
13	Езикът и истината в правото. Езикови проблеми на съдебните експертизи.
14	Тълкуване с помощта на езика. Езиковият способ на тълкуване: понятие, прилагане, място сред останалите способи на тълкуване.

Библиография

I. На български език:

Монографични изследвания, сборници и относими учебни курсове.

1. Право и език. Насоки за писане и редактиране на правни текстове. Сборник статии. Съст. Д. Хрусанов и Т. Шопов. С.: 2010, УИ „Св. Климент Охридски“;

2. Бойчев, Г. Юридически латинско-български речник. С.: УИ. „Св. Климент Охридски“, 2004.

3. Вълчев, Д. Лекции по обща теория на правото, част 1, С.: Сиела, 2017.

4. Вълчев, Д. Лекции по обща теория на правото, част 2, С.: Сиела, 2019.

5. Захариев, В. Тълкуване на правото. С.: Наука и изкуство, 1959.

6. Касабов, И. Лингвистиката – между строгите науки и свободните изкуства. Нов български университет.

7. Кискинов, В. Правна информатика. 5 изд., С.: Сиби, 2012.

8. Колев, Т. Аргументиране в правораздаването, С.: УИ „Св. Климент Охридски“, 2012.

9. Колев, Т. Истина, обоснованост, справедливост. С.: УИ „Св. Климент Охридски“, 2011.

10. Колев, Т. Логика в правораздаването. С.: УИ „Св. Климент Охридски“, 2010.

11. Колев, Т. Теория на правотворческата дейност. Ролята на нетипичния зкаонодател, С.: УИ „Св. Климент Охридски“, 2006.

12. Колев, Т. Теория на правото. С.: Сиела, 2015.

13. Милкова, Дим. Юридическа техника. С.: Сиби, 2002.

14. Спасов, Б. Съставяне на правни нормативни актове (1995, 2005, 2006).

15. Стоилов, Я. Правните принципи. Теория и приложение. С.: Сиби, 2018.

16. Ташев, Р. Теория на тълкуването. С.: Сиби, 2001.

17. Чернева, Б. Юриспруденция и легиспруденция. Институционалният контекст на правото. С.: Сиела, 2020.

Статии

1. Апостолов, Ив. Еволюцията на континенталната тълкувателна теория. - Год. СУ. Юрид. фак., 41, [1945-1946], 1946, 1-78; 42, 1947, 1-74.

2. Бобчев, Ст. Съдебният език в Чешко. – Юрид. преглед, 16, 1908, № 4, 218-220.

3. Герджиков, О. За съдебния език. – Правна трибуна, 1971, № 49-50.

4. Герджиков, О. Юридическата терминология в речника за чужди думи в българския език. – Общество и право, 1982, № 2, 13-15.

5. Карагьозова-Финкова, М. Езиковото многообразие в Европейския съюз и въпросът за правните последици за лицата от непубликуването на завареното вторично общностно законодателство, на националния език на новите държави-членове. – В: Европейски перспективи. 10 години спец. „Европеистика“ в СУ „Св. Климент Охридски“. С., Унив. изд. Св. Кл. Охридски, 2008, 324-353. (Състав.: М. Стойчева; предг.: Ин. Шикова).

6. Милкова, Дим. Език и стил на юридическите актове. - В: Науч. алманах иа ВСУ, 2002, № 2, 15-60.

7. Неновски, Н. Езикови тревоги – Във: сп. „Юридически свят“, бр. 1 от 2003 г.

8. Рачев, Т. Някои размишления за клетвата като пресечна точка между религия и право. – Във: Научни четения на тема „Право и религия“, С.: УИ „Св. Климент Охридски“, 2021.

9. Спасов, Б. Законодателна техника. - Социалист. право, 1978, № 3, 16-24.

10. Спасов, Б. Юридическа терминология. - Държ. и право, 1988, № 2-3, 18-26.

11. Спасов, Б. Предизвикани мисли за съставянето на законите. - Съвр. право, 2000, № 2, 34-40.

12. Спасов, Б. За юридическия език. - Правен преглед, 2001, № 1, 8-12.

13. Стоилов, Я. Светско и свещено в правото и правосъдието. – Във: Научни четения на тема „Право и религия“, С.: УИ „Св. Климент Охридски“, 2021.

14. Таджер, В. Правна уредба на тълкуването на нормативните актове. - Социалист. право, 1978, № 2, 3-13.

II. *На френски език:*

1. Cornu, G. Linguistique juridique. 3ème édition, Montchrestien.

2. Goltzberg, S. L'argumentation juridique. 3ème édition, Dalloz.

III. На английски език:

1. Bix, B. Law, Language and Legal Determinacy. Oxford: 1993, Claredon Press.

2. Slocum, B. The Nature of Legal Interpretation: What Jurists Can Learn about Legal Interpretation from Linguistics and Philosophy. Chicago and London: 2017, The University of Chicago Press.

3. Legal-Lay Communication. Textual Travels in the Law. – Chris Heffer, Frances Rock and John Conley (Eds.) – USA: 2013, Oxford University Press.

4. The Language Question in Europe and Diverse Societies. Political, Legal and Social Perspectives. – Dario Castiglione and Chris Longman (Eds.) – Oxford and Portland (Oregon): 2007, Hart Publishing.

5. Criminal Proceedings, Languages and the European Union. Linguistic and Legal Issues. – Francesca Ruggieri (Ed.) – 2014, Springer.

6. Communication in Investigative and Legal Contexts. Integrated Approaches from Forensic Psychology, Linguistics and Law Enforcement. – Gavin Oxburgh, Trond Myklebust, Tim Grant and Rebecca Milne (Eds.) – 2016, Wiley Blackwell.

7. Mattila, H. Comparative Legal Linguistics. 2006, Ashgate, translated by Christopher Goddard.

8. Galdia, M. Lectures on Legal Linguistics. 2017, Peter Lang Edition.

9. Law and Language. – Michael Freeman and Fiona Smith (Eds.) – Current legal issues volume 15, 2011, Oxford University Press.

10. Paunio, E. Legal Certainty in Multilingual EU Law. Language, Discourse and Reasoning at the European Court of Justice. 2013, Ashgate.

IV. На руски език:

1. Афонасин, Е. В. Латынь – это просто! Основы латинского языка и юридической терминологии. Вводный курс. Второе издание, исправленное и дополненное, Новосибирск, 2006.

2. Никифоров, Б. С. Латинская юридическая фразеология, Москва, 1979

3. Оглезнев, В. В., Суровцев, В. А. Аналитическая философия, юридический язык и философия права, Томск, 2016.

4. Петрова, И. Л. Юридическая техника: Соотношение права и языка. Учебное пособие, Владимир, 2012.

5. Розенталь, И. С., Соколов, В. С. Учебник латинского языка для юридических и иных гуманитарных вузов и факультетов, Москва, 2 изд., 2004.

V. На немски език:

1. Busse, D. Der Stellenwert der Sprachtheorie in der juristischen Methodenlehre (Abschnitt von Juristische Semantik, Grundfragen der juristischen Interpretationstheorie in sprachwissenschaftlicher Sicht, Berlin,1993) - https://www.gleichsatz.de/b-u-t/spdk/buss1.html.

2. Herbert, M. Sprachkritik als Aufgabe der Rechtstheorie (zum Einfluß Wittgensteins auf die Rechtstheorie) - https://www.gleichsatz.de/b-u-t/trad/witt2.html.

3. Sandrini, P. Terminologiearbeit im Recht. Deskriptiver, begriffsorientierter Ansatz vom Standpunkt des Übersetzers, 2006.

4. Schuppert, G., Eine globale Ideengeschichte in der Sprache des Rechts (Max Planck Institute for European Legal History Research paper series) - https://ia800908.us.archive.org/4/items/research_paper_no2019-02/SSRN-id3317569.pdf

5. Glossar zur Rechtslinguistik (Online) - http://www.recht-und-sprache.de/glossar_rl/index.htm

Дата: 4.11.2021 г.

Съставил:
гл. ас. д-р Дилян Начев: